

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ
ΚΑΙ
ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΔΡ. 10
ΒΕΛΤΕΡΙΚΟΥ Φρ. Χρ. 10

Τιμή Φύλλον
5 λεπτά 5

ΠΡΟΣΤΙΘΕΤΑΙ
— ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΤΙΜΩΝ —

ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΤΟΣ Α'. | ΑΘΗΝΑΙ, Κυριακή 9 Μαρτίου 1903 | ΓΡΑΦΕΙΑ : 'Οδός Οικονόμου αρθ. 4 | ΑΡΙΘ. 20

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΜΠΤΗΝ ΣΤΟΝ 'ΝΟΥΜΑ,

ΜΙΑ ΣΕΙΡΑ ΑΡΘΡΩΝ
ΜΙΑ ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

Η ΕΛΛΑΣ ΣΑΝΙΔΟΚΡΑΤΟΥΜΕΝΗ
Η ΤΡΙΠΛΗ ΔΗΜΟΚΡΟΠΙΑ

Δημοκρατία Υπουργική
Δημοκρατία Βουλευτική
Δημοκρατία Δημοσιογραφική

ΒΑΣΙΛΕΥΣ
ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ
ΤΥΠΟΣ
ΔΑΟΣ

Ποιός μᾶς διευθύνει σήμερον
Καὶ ποιός θὰ μᾶς διευθύνῃ αὔριον
ΚΑΙΡΟΣ νάνοιξῃ ὁ λαός τὰ μάτια του
ΚΑΙΡΟΣ νὰ ξυπνήσῃ,
ΚΑΙΡΟΣ νὰ νοιώσῃ πῶς τὸν ἀπατοῦν
ΚΑΙ ποῦ τὸν σπρώχνουν

ΟΛΑ ΘΑ ΕΞΕΤΑΣΘΟΥΝ

Μὲ εὐδικροίνειαν
Μὲ Οάροος
Μὲ γεγονότα

ΑΠΛΑ--ΧΤΥΠΗΤΑ--ΖΩΝΤΑΝΑ

Γιὰ νὰ νοιώσῃ

Ο ΛΑΟΣ

Ποιοὶ ἐπισείουν

ΤΟ ΦΑΣΜΑ ΤΗΣ ΜΟΝΑΡΧΙΑΣ
Καὶ γιὰ τὸ ἐπισείουν.

ΛΑΟΠΛΑΝΟΙ ΚΑΙ ΑΥΛΟΚΟΛΑΚΕΣ

Ροβεσπιέροι πρὸ τοῦ Λαοῦ
Καὶ Ριγκολέτοι στὸ Παλάτι.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΜΠΤΗΝ ΣΤΟΝ 'ΝΟΥΜΑ,

“ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΕΤΡΩΜΕΝΟΝ,”

Εἶταν θεῖα τάχα ἐπίνευσις, ποῦ τὸ ἀνοίγμα τοῦ νέου χρόνου μὲ βρῆκε στὸ Βάϊμαρ; Μὲ ποῖο φόρτωμα ἐταξίδευσά στη ζωὴ μου καὶ δὲν τὸ εἶξερα. Σὰν τοὺς ἀμαρτωλοὺς, ποῦ πιστεύοντας στὴ θεῖαν ἄρσιν, ξεφορτώνουν τὶς ἀμαρτίες τους στὰ πόδια τοῦ Χριστοῦ ἢ τῆς Παναγίας καὶ ξαλαφρώνουν, ἔτσι ὁ ἀμαρτωλὸς ἐγὼ, ἀγνοῶντας καὶ τὴν ἀμαρτία μου καὶ μὴ ὑπολογίζοντας τὴ σωτηρία τῆς ἀπὸ ὅποια δὴποτε ἐπίνευσι, τὸ ἄφηκα, μὲ ἄφηκε δηλαδὴ τὸ βῆρος τῶν ἀμαρτιῶν μου ἐκεῖ. Μὰ δὲν ξαλάφρωσα ἐγὼ. Δὲν μπορῶ ἀκόμα νὰ πιστεῦσω στὴ μετάνοια, γιὰτὶ δὲν πιστεύω στὴ σταθερότητα· καὶ συλλογιέμαι ἀπὸ μακριὰ τὸν ποθητὸ τόπο καὶ ἀναγαλιάζω· καὶ συλλογιέμαι τὸν ἀπὸ κοντὰ καὶ δὲν τολμῶ νὰ ἐλπίζω.

Πέντε ὥρες — ἡ αἰωνιότητα τῆς ζωῆς μου — ἔζησα στὸ σπίτι τοῦ Γκαίτε. Ἀξέγαστη ἡ 2 τοῦ Γενάρη τοῦ 1899. Ὁ μεγάλος σταθμὸς τῆς ζωῆς μου. Ἦρθα στὴ Γερμανία, γιὰτὶ μὲ τραβούσεν αὐτὴ ἡ ἡμέρα. Εἶταν τὸνειρο ποῦ μῆθερε τόσα χρόνια. Μπαίνοντας στὸ Βάϊμαρ αἰτάνομαι τὸν ἑαυτό μου ἀλαφρότερον καὶ μπαίνοντας στὸ σπίτι τοῦ Γκαίτε δὲν ἔτρεμα. Εἶμουν πνοὴ γενομένης καὶ πνοὴ διαχυμένη στὸ σῶμα. Ὡ! Ἡ αἰωνιότητα τῆς ζωῆς μου! Ὅποιος πιστεύει σώζεται· καὶ δὲν μᾶς μένει πλέον ἄλλη πίστη ἀπὸ τὴν πίστη στὸ Πνεῦμα. Τοῦλάχιστον σὲ μένα δὲν παραμένει ἄλλη πίστη. Καὶ προσκνητῆς τοῦ καθολικοῦ Πνεύματος ἀνέβαινα μεταρσιωμένος τὸ βωμό του. Νὰ τὸν περιγράψω δὲν μπορῶ οὔτε τὸ ἐπιθυμῶ. Μόνον ἐκεῖ, στὸ μικρὸ παλατάκι ἐκεῖνο, στὸν ἱερὸ τόπο ποῦ ἐξένισε τὴ μεγαλύτερη δημιουργία ποῦ εἶδεν ὡς τὸρα ὁ κόσμος, ἐκεῖ ζήτα, ὦ ἄνθρωπε, ὅ,τι σὲ σφίγγει στὴν ψυχῇ. Καὶ πέντε ὥρες ἐζούσα μέσα ἐκεῖ, ὀλομόναχος, ἱερόσυλα ἀγγίζοντας μὲ τὰ μάτια καὶ μὲ τὰ χέρια τὸ κάθε τί, χωρὶς νὰ αἰσθάνομαι τὴν ἱερουσία, ὡσὰν νὰ ἐπίστευα, πῶς βρίσκομαι στὸ δικό μου τὸ σπίτι. Καὶ δὲν ἐθαμπώνομαι μῆτε ἀπὸ τὰ ζωγραφικὰ σχεδιάσματα τοῦ Γκαίτε, καινούργια πηγὴ ἀνεκμετάλλευτη ἀκόμα γιὰ τὴν τέχνην αὐτῇ, οὔτε γιὰ τὰ γλυπτικὰ προπλάσματα τοῦ, ποῦ καὶ μόνον αὐτὰ θὰ ἔκαναν εὐ-

τυχῇ ἕναν ἀπλοῦν θνητὸ, οὔτε γιὰ τὶς συλλογές του τῶν βοτάνων, ἰδιαιτέρη ἐντύπωσής του καὶ ἀρετηρία τῆς προφητικῆς του ἰδέας γιὰ τὴν κατόπιν Δαρβινικὴ θεωρία, οὔτε τὸ φυσικὸ καὶ χημικὸ ἐργαστήρι του, ποῦ θὰν τὸ ἐξήλεσε καὶ τὸρα τὸ Ἑλληνικὸν Πανεπιστήμιον, οὔτε γιὰ τὴ βιβλιοθήκην του καὶ τὸ τραπέζι ποῦ ἐγεννήθησαν οἱ μεγαλύτεροι θεοὶ καὶ ἄνθρωποι ἀπὸ τὸ πνεῦμα του καὶ ποῦ ἀσεβέστατα ἐγὼ ἀπὸ τὸ μεγάλο ξεχείλισμα τῆς εὐσέβειάς μου ἀνακίτωσα βιβλία καὶ χειρόγραφα. Καὶ μὲ γλύκαιναν κάπως ἡ ἰδιαιτέρη στοργὴ τοῦ Μεγάλου Πνεύματος νὰ σημειώνει στὰ περιθώρια κατὶ Ἑλληνικά. Σὲ μιὰ «Θεῖα Κομωδία» διαβάζω «Α—Ἀώδης — Ἀῶθεν—Ἀῶν—1814». Σὲν ἄλλο βιβλίον τὴ λέξη «Αβαθής». Σὲ ἄλλο τὴ λέξη «Ρώμη» καὶ σὲ ἄλλα ἄλλες. Καὶ δὲν ἐκλαψα, ὅταν στὸ μικρὸ δωμάτιο ποῦ τὸ Πνεῦμα παράδωκε τὸ σῶμα στερόμου ἐγὼ ἀντίκρου στὴν πολυθρόνα ποῦ τὸν ἐστήριζε καὶ στὸ τραπέζακι ποῦ ἀπλωμένο τὸ χέρι του ταλάντευε, ὅταν τὸ στόμα του ψιθύριζε: «περσότερο φῶς!—Mehr Licht!» Μόνον τότες γονάτισα καὶ εἶπα τὴν προσευχῇ μου· καὶ στὴ προσευχῇ μου μὲ πῆραν τὰ δάκρυα, γιὰτὶ ἀξάρνα μου ἐγεννήθηκεν ἀκράτητη νοσταλγία τοῦ Ἑλληνικοῦ Πνεύματος. Καὶ γονατισμένος ἐκεῖ εἶδα ὀλοζώντανη τὴ μορφή του μὲ τὸ παντοτεινὸ του χαμόγελο νὰ μ' ἀτενίζει καὶ νὰ μὲ ψιθυρίζει γλυκὰ «ἀφένται σοὶ αἱ ἀμαρτίαι».

**

Κ' ἐλευθερωμένος σηκώθηκα! Ὡ τοῦ θαύματος! Ἐκεῖ στὴν πόρτα εἶταν ἕνα χαρτὶ κολλημένο. Κίτρινο ἀπὸ τὰ χρόνια. Τὰ γράμματα ἔτοιμα νὰ σβύσουν. Εἶταν σημειώσεις τοῦ Γκαίτε τῶν χρόνων 1828—1829. Καὶ διαβάζω στὴν 6 σημείωσιν τοῦ 1828 «Griechenlands Schicksal» «Ἑλλάδος πετρωμένον!» Ἀνατριχίλατα σύσσωμος! Ὡ ἡ κλαγγὴ τοῦ 1828 μοῦ συγκλόνησε τὴ μικρὴ μου ψυχῇ. Ὡ! Τί νὰ ἔδωκε τάχα στὴν ψυχῇ τῆς Ἀληθείας τὸ κανόνι τοῦ Ναυαρίνου; Ὡ Ὑπεράνθρωπος ποῦ ἄφηκε νὰ περνᾶνε ἀπὸ μπρός του μὲ χαμόγελο τὰ μεγαλύτερα ἱστορικὰ γεγονότα τῶν αἰώνων. Ποῦ μιλούσε γιὰ τὸν Ναπολέοντα καὶ τὸν Μπλύχερ καὶ τὸν Βέλιγκτον, ὡσὰν νὰ εἶταν ἥρωες ἐνὸς δράματος τοῦ Σίλλερ. Ποῦ ὁ βρόντος τοῦ κανονιοῦ ποῦ ὑποδούλωνε τάχα τὴν πατρίδα του τοῦ ἔδινε ἐμπνευσθὴ σὲ καινούργιες στροφές· καὶ τὰ πατριωτικὰ κηρύγματα τοῦ Φίχτε τὰ ἔπερνε ὡς σπορὰ τῆς πατριω-

